

18.12.2025

Kunta- ja alueosasto

Kunnanhallituksille

PÄÄTÖS KUNNAN PERUSPALVELUJEN VALTIONOSUUDESTA JA VEROPERUSTEMUUTOKSISTA JOHTUVIEN VEROTULOMENETYSTEN KORVAUKSESTA VUONNA 2026

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden koostuminen:

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 5 §:n mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuus koostuu seuraavista valtionosuusperusteista:

- 1) valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista;
- 2) 13–17 §:ssä tarkoitettujen syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosien määräytymisperusteista.

Kunnalle myönnetään valtionosuutta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 1 §:ssä tarkoitettujen valtionosuustehtävien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin euromäärä, joka saadaan, kun 6–12 §:n mukaisesti määräytyvät laskennalliset kustannukset lasketaan yhteen ja saadusta summasta vähennetään 21 §:ssä tarkoitettu kunnan omarahoitusosuus. Vuonna 2026 kunnan omarahoitusosuus on 1548,79 euroa asukasta kohden. Näin saatuun euromäärään lisätään 13–17 §:ssä tarkoitettujen syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun sekä saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosat.

Vuoden 2026 valtionosuusprosentista on säädetty lailla kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta, jonka eduskunta hyväksyi 12.12.2025. Valtionosuusprosentin muutoksessa on otettu huomioon kustannustenjaon tarkistus, vuonna 2026 voimaan tulevien uusien tai laajenevien tehtävien vaikutus kustannuksiin sekä pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukainen peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotuksen

yhtä prosenttiyksikköä vastaava vähennys. Kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettu verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta lisätään ja vähennetään mainitun lain 4 ja 5 luvussa tarkoitetuilla erillä. Näitä ovat

- Harkinnanvaraisten valtionosuuden korotusten yhteismäärää vastaavan euromäärän vähennys (27 §)
- Perusopetuksen aloittamisen johdosta maksettavan rahoituksen vähentäminen (28 §)
- Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden vähentäminen kuntaan maksetun perustoimeentulotuen määrällä (29 §)
- Hyvinvointialueiden perustaminen ja tehtävien järjestämisvastuun siirrosta vuonna 2023 aiheutuvien taloudellisten vaikutusten rajoittaminen (muutosrajoitin) (30 §)
- Valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasaus (31 §)
- Kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentamisen korvaus (31 a §)
- Määräaikaiset kuntien valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset (32 §)
- Kunnalle maksettavasta valtionosuudesta vuonna 2026 tehtävä vähennys (32 a §)

Veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvaus:

Veroperustemuutoksista johtuvia kunnallisverotulomuutoksia vastaava euromäärä maksetaan kunnille valtionosuuden yhteydessä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 33 §:n mukaan. Kunnalle maksetaan sen verotulojen menetystä vastaava euromäärä.

Kunnan kunkin varainhoitovuoden verotulojen menetystä laskettaessa sovelletaan varainhoitovuotta edeltänyttä vuotta edeltäneen vuoden verotustietoja ja varainhoitovuotta edeltäneen vuoden veroprosenttia sekä asukaslukua varainhoitovuotta edeltäneen vuoden lopussa.

Veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausten hallinnointiin ja maksamiseen sovelletaan mainitun lain 45 §:n 1 momenttia, 46 §:n 1 ja 2 momenttia sekä 47–50 ja 53–55 §:ää.

Toimivalta: Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 45 §:n mukaan valtiovarainministeriö myöntää kunnan peruspalvelujen valtionosuuden sekä korvauksen veroperustemuutoksista johtuvista verotulomenetyksistä.

Päätös: Valtiovarainministeriö on tänään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 45 §:n nojalla myöntänyt kunnille kunnan peruspalvelujen valtionosuutta sekä päättänyt kuntien veroperustemuutoksista johtuvista verotulomenetysten korvauksista vuodelle 2026 liitteen 1 mukaisesti.

Myönnetyn valtionosuuden määrä ja sen laskentaperusteet sekä veroperustemuutoksista johtuvista verotulomenetysten korvauksen laskentaperusteet ilmenevät asianomaiselle kunnalle valtiovarainministeriön verkkosivuilta osoitteesta: vm.fi/valtionosuuslaskelmia

Kunta- ja alueministeri
Anna-Kaisa Ikonen

Erityisasiantuntija
Teija Kauhanen

Oikaisuvaatimusosoitus: Jos kunta on tyytymätön valtiovarainministeriön kunnan peruspalvelujen valtionosuuden myöntämistä tai veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvausta koskevaan päätökseen, sillä on kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 51 §:n nojalla oikeus kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus valtiovarainministeriölle. Oikaisuvaatimusohjeet ovat tämän päätöksen liitteenä 2.

Liitteet: Maksuerittely (Liite 1)
Oikaisuvaatimusohjeet (Liite 2)

Tiedoksi: Valtiovarainministeriö/Kehittämisen- ja hallintotoiminto
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Opetushallitus
Suomen Kuntaliitto